

Međunarodni dan dece obolele od malignih bolesti, 15. februar

Ažurirano 08.02.2017. godine

Međunarodni dan dece obolele od malignih bolesti, 15. februar, uspostavljen je 2002. godine od strane Međunarodne konfederacije Udruženja roditelja dece obolele od raka, a danas se obeležava u više od 85 zemalja širom sveta. U Srbiji su prva udruženja roditelja dece obolele od malignih bolesti počela sa radom početkom 90-ih godina prošlog veka. Udruživanjem i učenjem od inostranih udruženja roditelja Evrope i sveta stekli su veštine i znanje o načinima i mogućnostima pružanja podrške deci, njihovim porodicama, zdravstvenim radnicima i bolnicama. Na ovaj način roditelji su prihvatili činjenicu da je pored lekara, leka i bolnice potrebno da se i sami aktivno uključe u lečenje svoje dece.

Na inicijativu udruženja roditelja i uz podršku Ministarstva zdravlja, Međunarodni dan dece obolele od malignih bolesti u našoj zemlji je 2013. godine postao deo nacionalnog Kalendara javnog zdravlja. Ovaj međunarodni dan obeležava se svake godine u cilju edukacije i efikasnog sprovođenja svih mera koje će omogućiti ranu dijagnostiku, adekvatnu terapiju, rehabilitaciju i bolji kvalitet života dece obolele od malignih tumora.

Svake godine u svetu oboli više od 160.000 dece od nekog oblika malignog tumora, a više od 90.000 dece umre od nekog oblika raka. Rak kod dece čini od 0,4 do 4% svih malignih bolesti u opštoj populaciji širom sveta. U proseku u svetu obolevanje od raka kod dece čini 1% u strukturi obolevanja od svih malignih bolesti, u Evropi 0,4% i u Srbiji oko 0,7%. Najveće učešće u strukturi obolevanja se registruje u Africi, 4%, uglavnom zbog razlika u starosnoj strukturi i očekivane dužine trajanja života na rođenju. Uprkos dobrim rezultatima lečenja, maligne bolesti su čak i u razvijenim zemljama i dalje drugi po učestalosti uzrok smrtnosti kod dece uzrasta 0 do 14 godina, odmah iza povreda.

Od malignih bolesti u Republici Srbiji je, prema poslednjim dostupnim podacima, obolelo 334 dece oba pola uzrasta od 0 do 19 godina. Kao i u većini zemalja u razvoju i u Srbiji je gotovo 2/3 novoobolele dece bilo

uzrasta do 15 godina. Tri grupe oboljenja, i to leukemije, tumori mozga i limfomi čine najčešće zastupljenje maligne bolesti u dečjem uzrastu. Ove tri grupe malignih bolesti činile su gotovo polovinu svih malignih bolesti dečijeg uzrasta. Leukemije su najčešće maligne bolesti u dečijem uzrastu i u strukturi obolevanja u uzrastu do 15 godina činile su 30%, slede tumori mozga sa 11,5% i limfomi sa 6%. U uzrastu 0–19 godina u strukturi obolevanja najzastupljenije su bile leukemije sa 25,2%, limfomi sa 12% i tumori mozga sa 9,6% kod oba pola. Kao i u slučaju obolevanja, u uzrastu od 0 do 19 godina je umrlo 49 dece i skoro 2/3 umrle dece oba pola je bilo uzrasta do 15 godina. Standardizovana stopa mortaliteta za uzrast do 15 godina je iznosila 2,9/100.000, a za uzrast do 19 godina 3,4/100.000. Najčešći razlog smrtnog ishoda u dečjem uzrastu su bile leukemije, limfomi i tumori mozga. U skladu sa savremenim medicinskim dostignućima, buduća istraživanja usmerena u pravcu etiologije malignih tumora kod dece omogućiće ne samo efikasno sprovođenje preventivnih mera, već bržu i efikasniju ranu dijagnostiku, primenu standardne terapije i samim time duže preživljavanje kod dece obolele od raka svuda u svetu.

Sagledavajući značaj zaštite i unapređenja zdravlja jedne od najosetljivijih populacionih grupa Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut” se sa mrežom okružnih instituta i zavoda za javno zdravlje od početka aktivno uključio u obeležavanje ovog važnog datuma iz Kalendara javnog zdravlja, jer je najvažniji zadatak kako zdravstvenih radnika tako i šire društvene zajednice edukacija dece i adolescenata i njihovih roditelja u pogledu prevencije prvenstveno sticanjem zdravih životnih navika.

Korisni sajtovi: <http://www.internationalchildhoodcancerday.org>/www.sadecom.org.rs,
www.zvoncica.org.rs, www.cikaboca.org, www.radio-mladice.rs